

Dokler bi se tak sanatorij pri nas negluhonemih ustanovil, bi bilo treba poskrbeti, da se otroci alkoholikov odtegnemo kvarnemu vplivu svojih staršev. Pomisliti je treba, da je približno 25% zločincev sinov alkoholikov.

Oče psihoanalize Sigmund Freud pravi, da je za poznejši značaj človeka odločilno to, kar kdo doživlja kot otrok v prvih petih do šestih letih posebej v družbi očeta, matere, bratov in sester. Istega mnenja je tudi znani psihijater in pedagog Alfred Adler in mnogi drugi vzgojitelji. Otroke bi bilo treba tedaj še pravočasno rešiti v dobra vzgajališča.

Defektna deca

Kjer je razvit alkoholizem, je tudi mnogo defektnih dece.

Za defektno deco so v dravski banovini naslednji zavodi:

1. Gluhonemnica v Ljubljani, kjer je 105 učencev.
2. pomožna šola za defektno deco v Ljubljani, kjer je 96 učencev.
3. pomožna šola za defektno deco v Mariboru s 105 učenci.
4. zavod za slepo deco v Kočevju s 40 učenci in
5. deško vzgajališče v Ponovičah pri Litiji s 56 učenci.

Poleg tega so se ustanovili v nekaterih šolah pomožni razredi za defektno deco. Take razrede imajo šole: v Celju, deška in dekliska, v Mostah, v Trbovljah, deška in dekliska, v Šoštanj, v Slovenjgradu, v Devici Mariji v Polju in na Viču.

Iz statističnega izkaza je razvidno, da je bilo ob koncu šolskega leta 1933/34 od šolo-obveznih otrok:

z govornimi hibanami	159
slepih	47
zelo kratkovidnih	49
božjastnih	23
telesno nerazvitih	26
pohabljenih	399
psihopatov	96
debilnih	114
idiotov	226
inbecilnih	87
	90

Vsi ti niso mogli obiskovati osnovne šole. Zavodov za defektno deco imamo premalo, da bi lahko sprejeli vse te učence.

Poleg tega je še telesno nerazvitih in pohabljenih otrok, ki obiskujejo osnovno šolo, a ne morejo v šoli napredovati. 206. Duševno defektnih in slabo nadarjenih, ki ne morejo slediti pouku, 2654. moralno pokvarjenih 219. govorno defektnih 161. vidno defektnih 54.

Vsi ti učenci sicer obiskujejo šolo, so pa razredno samopostojnost. Sami nimajo od pouka nič, ovirajo pa še drugim napredek.

Če želimo, da bi imela šola uspeh, moramo nujno izločiti take učence in jim omogočiti vzgojo v posebnih zavodih in v pomožnih razredih.

Kasneje bo treba misliti na internatsko urejene šole za defektno deco v Kranju, Trzinu, Krškem, v Šmarjah pri Jelšah in Škofji Loki. Te šole naj bi bile za ves srez.

Za zdaj pa je nujna ustanovitev pomožnih razredov za defektno deco v Št. Jerneju (Krško), v Radečah (Krško), v Laškem, v Zg. Šiški, v Sv. Benediktu v Slov. gor., v Novem mestu, v Velenju pri Slovenjgradcu in na Jesenicah.

Naša mladina je zborovala...

V zadnji številki smo opozorili na veliko slavo naše v Podmladku Jadranske straz organizirane mladine ljubljanskih in vseh večjih okoliških šol, ki se je vršilo v nedeljo, 12. t. m. v Ljubljani na Kongresnem trgu. 41 PJS je slovesno razvilo svoje prapore, ki jih je prej blagoslovil stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka. Prapore je osebo izročal podmladkom predsednik Oblastnega odbora JS g. pomočnik bana dr. Otmar Pirkmajer. Trem PJS je kumoval Izvršni odbor JS v Splitu, ki je na slavnost poslal dva svoja delegata. Vsi imenovani in načelnik Sekcije PJS za Dravsko banovino, prosvetni šef g. Josip Breznik so s posebnimi besedami nagovorili tisočglavo množico mladine. Botre so privezale na prapore spominake trakove in svoje PJS še primerno obdarovale. Poleg 41 zastavonoš s svojim petčlanskim spremstvom so se udeležile proslave vse ljubljanske in okoliške šole vseh kategorij v spremstvu svojih razrednikov. Za vzoren razpored na trgu in ob povorki je skrbel učitelj večšin g. Trošt s številnimi pomočniki. Slavnost so počastili tudi skavti s tremi prapori in večjo delegacijo. Člani Obl. skupščine JS, ki je ta dan zasedala, številni gostje vseh uradov, društev in ustanov, oficirski zbor in množica občintva so obkolili nad 10.000 glavo množico ljubljanskega dijaštva, ki je napolnilo ves prostrani trg. Ob zvokih godbe »Sloge« je mladina zapela državno himno in svojo »Mi jadranski smo stražarji«. Po razvitu se je uvrstila povorka skozi Šelenburgovo ulico in Aleksandrovo na Bleiweisovo cesto, kjer je vsa mladina defilirala pred svojimi novimi prapori. Mimohod šol je trajal 50 minut. Vso slavnost je prenašala ljubljanska radijska postaja, za katero je poročal glavni

tajnik PJS učitelj Viktor Pirnat, ki je obenem vodil tudi vso proslavo. Na predvečer so podmladki priredili v Unionu veliko akademijo, na kateri je sodelovalo blizu 900 oseb. Dvorana je bila nabito polna. Čisti dohodek je šel v »Mladinski sklad«.

Opozorjamo vse učiteljstvo na to svečanost, o kateri so dovolj poročali dnevniki, ter priporočamo vsem PJS, da v krajih, kjer je več šol, prirede tudi tako skupno slovesnost razvita zastav. Pripravljajte se vneto na jenski kongres JS, ko pridejo vsi PJS iz banovine s prapori v Ljubljano, in preskrbite si pravočasno zastave.

Najlepše novosti za poletne obleke

v pralnih tkaninah, kakor v svili, krepu, platnu ali cefirju, modernih barv in krasnih vzorcev finega okusa dobite pri obče znani solidni tvrdki

A. ŽLENDER

LJUBLJANA — MESTNI TRG 22

Ogromna izbira!

Učiteljstvu popust! — Vzorci na zahtevo!

novne šole na Prulah mu je bila podrejena tudi pomožna šola. Oba zavoda je upravljala do svoje upokojitve l. 1924.

Jubilant je bil znan marljiv šolski delavec in prijatelj prirode. Zastopal je učiteljstvo krškega sreza v okrajnem šolskem svetu, a tudi v Ljubljani je bil izvoljen za zastopnika učiteljstva v mestnem šolskem svetu. V učiteljskih krogih je znana knjiga »Le-popisne vaje, v kateri je Levec, kot mojster leposlovja, dal v takratni dobi naravnost dragocena navodila za pouk tega predmeta. Kot ljubitelj prirode se je vedno zanimal za rastlinstvo in ni je bilo ob potih rastline, ki je on ne bi poznal in prav zaradi tega je zaslovel v krogih prirodoispecev. — Žal da je danes telesno nekoliko oslabil in nič več ga ne vodi pot v prosto naravo.

V učiteljskih vrstah so redki jubileji tako visoke starosti, a tov. Janez Levec kaj krepko prenaša svojo visoko starost. Ob tej priliki mu kličemo: Še na mnoga leta!

Sistem javnega izobraževanja na Češkoslovaškem

(Iz češčine prevedel V. K.)

(Nadaljevanje.)

c) za vzdrževanje javnih občinskih knjižnic, ki so ustanovljene po zakonu o javnih občinskih knjižnicah z dne 22. julija 1919.; k zadevnim prošnjam je priložiti potrdilo, da je v občini javna občinska knjižnica, sicer ministrstvo prosvete ne ugoditi takih prošnji;

d) za nabavo učnih pripomočkov (skioptikonov, skioptičnih slik, raznih priročnih knjig in drugih ljudsko-izobraževalnih pripomočkov);

e) za prirejanje kinematografskih izobraževalnih predstav, ako že društva sama s primerno vstopnino ne krijejo s temi predstavami združene izdatke;

f) za diletantske in lutkovne predstave, ljudske koncerte, ljudske izobraževalne večer-

UCITELJSKI PEVSKI ZBOR NA POTI V BOLGARIJO.

V torek 14. t. m. ob 20. uri je odpotoval učiteljski pevski zbor v Bolgarijo. Z zborom je odpotoval tudi predsednik JUU tov. Ivan Dimnik. Turnejo po južni Bolgarija sta pripravila g. Emil Adamič in tov. Drago Supančič, ki sta oba odpotovala z zborom. Povodja tov. Milan Pertot potuje tokrat z učiteljskim pevskim zborom prvič v inozemstvo. Želimo, da bi zbor pod njegovo taktirko žel najlepše uspehe.

POČITNIŠKI TEČAJ PEDAGOSKE CENTRALE V MARIBORU

Za počitniški tečaj P. C. v Mariboru, ki bo prihodnje počitnice od 11. do 25. avg. v Mariboru, se je prijavilo že precej udeležencev. Kdor še želi hrano in stanovanje za dnevno ceno 20 Din v Učit. domu z vsem komfortom (kopalnica in dr.), naj se prijavi čimprej pri tajnici J. Mlačnikovi, Maribor, Vrtna ulica 23. Na prijave, došle po 25. jun. se ne bo mogoče ozirati. Vpisnina znaša 40 Din in se lahko vpošleje takoj s prijavo, ali pa se plača ob začetku tečaja. Udeleženci, ki bi vpisnine ne zmogli (brezposelni abiturienti i. dr.) se ev. oprostite tega zneska.

Namen tečaja je poglobitev vzgoje in pouka v sodobni narodni šoli s posebnim oziranjem na predmete nacionalne skupine ter gojitve tovarštva. Ustrezajoč temu programu bo obl. šol. inšpektor g. Senkovič namesto o domoznastvu predaval o temi: Smisel in naloge osnovne in višje narodne šole. Poleg že objavljenih predavanj predava tudi gosp. prof. dr. Zgeč o metodah sociološkega raziskovanja otrokovega okolja.

Predavanja se bodo vršila v glavnem dopoldne, popoldnevi in nedelje bodo služili skupnim izletom v bližnje okolice, na Pohorje in Kozjak ter kopanju. Saj je znano, da se Maribor odlikuje po svojem najugodnejšem podnebnju kakor tudi po svojem najmodernejšem urejenim kopališču na Mariborskem otoku. Odbor P. C. se bo potrudil in storil vse, da bo tečaj za učiteljstvo čimbolj koristen in prijeten.

Pedagoška centrala v Mariboru.

— Občni zbor Pedagoške Centrale v Mariboru bo v nedeljo dne 19. maja ob 10. uri v čitalnici P. C. na drž. učit. šoli v Koroščevi ulici. Vsi člani, zlasti pa poverjeniki posameznih krožkov, oz. društev iskreno vabljeni. — Odbor.

— Zahvala iz CSR. Na pozdrave 9 sreskih društev JUU z Masarykove proslave v Ljubljani, ki so bili naslovljeni prezidentu Masaryku v Prago, je prejelo JUU — sresko društvo v Litiji te dni naslednjo zahvalo čehoslovaškega poslanika v Beogradu. — Poslanstvu Češkoslovaške republike u Beogradu čast je tumačiti Vam iskreno zahvalnost predsednika Češkoslovaške republike gospodina dra T. G. Masaryka na pažnji, koju ste mu pokazali prilikom njegovog 85-og rođendana. — Poslanstvo želi Vašoj kulturnoj delatnosti i u buduće mnogo uspeha te koristi i ovu priliku da Vas uveri o svom osobi tom poštovanju. — Za poslanika: Dr. Piřš.

— Izpit za sreskega šolskega nadzornika je po novi uredbi položil z odličnim uspehom g. Anton Skala, referent min. prosvete v Beogradu.

— Krško učiteljsko društvo. Prosimo vse člane dolžnike na članarini, da poravnajo čimprej svoje obveznosti. Redni člani plačajo

re, umetniške razstave in za razne druge temu podobne akcije, ako imajo ljudsko-izobraževalni namen;

g) za širjenje ljudskih publikacij, ki podpirajo ljudsko vzgojo v smislu citiranih zakonov;

h) za olajšanje študija knjižničarjev in drugih prosvetnih delavcev (za knjižničarske in izobraževalne tečaje);

i) za tečaje francoskega jezika.

4. Kdaj naj se pošiljajo prošnje za podporo.

Prošnje za državno podporo za označeno prosvetno delo, ki naj bodo preračunane za celo koledarsko leto naprej, je pošiljati vnaprej, a najkasneje do 31. marca. Korporacije, ki niso v določenem roku predložile svojih prošnji, morejo zaprositi za podporo do 30. septembra, vendar pa le za svojo ljudsko-izobraževalno akcijo drugega polletja tekočega leta. Le izjemoma se upoštevajo tudi prošnje, ki niso bile poslone v določenem roku, in to le v slučaju nepredvidenih ali časovno neobhodno potrebnih akcij.

Za ljudske tečaje francoskega jezika veljajo naslednji termini: za tečaje prvega polletja šolskega leta je predložiti prošnjo najkasneje do 30. septembra, za drugi semester pa mora biti prošnja v rokah ministrstva prosvete najkasneje do 15. januarja.

5. Kako je opremiti prošnje za podporo. Prošnje za državno podporo za ljudsko-izobraževalne namene se pošiljajo vselej ločeno po stroki ljudsko-izobraževalne akcije:

1. ljudsko-izobraževalna predavanja;
2. vse umetniško vzgojne akcije;
3. knjižničarske zadeve;
4. kinematografske predstave;
5. učni pripomočki;
6. uspešno razširjanje publikacij;
7. vzdrževanje in urejanje tečajev francoskega jezika.

Prošnje opremljene s pečatom prosvetnih ustanov podpisujejo praviloma le predsednik, tajnik in blagajnik.

Splošne vesti

mesečno 17 Din, članice poročene z učitelji pa 7 Din. Nekatero šole so še vedno dolžne doplačilo po 1 Din od člana. — Obenem s članarino nakažite tudi po 2 Din od poslanih članskih legitimacij. Bodite točni in ne delajte nam težav. Odbor.

— »Kronika slovenskih mest«. Nedavno je izšla 1. številka te naše revije, ki po svoji vsebini in tiskovni opremljenosti daleč prekaša vse zvezke lanskega letnika. Uprava revije nam sporoča, da bi proti primerni nagradi oddala poverjeništvu najraje med učiteljstvom. Kdor bi torej hotel sprejeti poverjeništvu Kronike za svoj okraj naj piše na naslov: Uprava »Kronike« v Ljubljani, mestno poglavarstvo.

— Kolo jugoslovenskih sester v Trbovljah priredi v dne 30. maja do 6. junija 1935 veliko razstavo, ki bo prikazala žensko delo v obrti, gospodinjstvu in umetnosti. S to prireditvijo bo združena tudi higienska razstava, ki jo uredi higienski zavod in zavod za zaščito mater in dece v Ljubljani. Razstava, ki bo zelo poučna in zanimiva, bo nameščena v narodni šoli v Trbovljah — trg ter bo poset brezplačen. — Ker so železniške zveze jako ugodne in vozi od postaje avtobus (po 1 Din za učenca), ki se na željo lahko rezervira pri tajništvu KJS, vabimo vse sosednje šole, da posetijo z učenci in učenkami višjih razredov našo prireditev.

— Naznanilo in poziv. Načelstvo »Učit. doma« v Ljubljani obvešča učitelje - starše, ki študirajo svoje otroke v Ljubljani, da bo s 1. septembrom 1935. otvorilo v svojem domu penzionat. Vanj bo sprejemalo dijake in dijakinje. Uprava bo skrbela za strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Cene zmerni. Načelstvo vabi ponovno vse one učitelje - starše, ki še niso prijavili svojih otrok, da to store do 31. maja t. l. Po tem terminu bo na načelstvo inseriral sprejem gojencev v dnevnih. Podrobna poiznanila daje načelstvo »Učit. doma« v Ljubljani, Francišanska ulica 6.

Osebne zadeve

— iNapredovali so učitelji(ce) v VIII. skupino: Modic Olga iz Puconcev; Pogačnik Stefanija iz Sele; Šušteršič Franja iz Blagovne; Škilan Josip iz Studencev; Štrukelj Zofija iz Predvdvora; Zorjan Justina iz Sv. Pavla; Vičar Franc iz Polensake; Vreže Jurij iz Šoštanja; Janež Stanislava iz Sv. Lenarta; Kolar Marija iz Rečice; Jeraj Franja iz Radmirja, Križnič Josip iz Sv. Trojice; Visenjak Marija iz Sv. Lovrenca; v VII. skupino: Valenčič Milica od Sv. Florjana; v VI. skupino: Ogorelec Albin iz Ljubljane.

— i Preveden v IX. skupino: Wagner Ljubica iz Fare vasi.

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje: I. F. iz Sv. J. o. P. I. Ročni katalog navaja, da je treba seznamu za periodične poviške priložiti priloge v dvojniki, sresko načelstvo pa je priloge v duplikatu vrnilo.

2. Kako je vpisati v izvod iz uslužbenškega lista oceno v svrhu napredovanja v višjo položajno skupino, če se pridobi pravica za napredovanje sredi šolskega leta; ali se naj vpiše kot zadnja ocena, ocena preteklega šol. leta, ali je treba zadnjo oceno izpustiti,

Prošnje za podporo se opremiti s podrobnimi podatki, tako, da morejo uradniki, ki odmerjajo podporo, to natančno odmeriti, ko imajo pred seboj jasno sliko o potrebah dotičnega kraja in o delovanju dotične prosvetne ustanove, ki je zaprosila za podporo za prihodnje oziroma tekoče koledarsko leto. Prošnji se priloži tudi približni proračun. t. j. izkaz dohodkov in izdatkov.

V prošnjah za podporo za predavalne namene se navaja:

- a) naslove nameranih predavanj ali učnih predmetov;
- b) imena predavateljev (učiteljev); pri tečajih za tuje jezike se točno navede strokovno znanje, usposobljenost in kvalifikacijo predavatelja ter učbenike po katerih se predavanja vršijo;
- c) število učnih ozir. predavalnih ur;
- d) izkaz posameznih honorarjev predavateljem;
- e) navedba, kdaj se bo nameravano izvršilo, ozir. ali gre za trajno ustanovo;
- f) ako je prošnja za ljudsko šolo, je prošnji priložiti njeno učno osnovo.

V prošnjah javnih občinskih knjižnic je navesti:

- a) izplačane občinske prispevke za poslednji dve leti (za vsako leto posebej);
- b) število vezanih zvezkov v občinski knjižnici in v drugih javnih krajevnih knjižnicah;
- c) število izposojenih knjig v preteklem letu;
- d) nagrado, ki jo občina daje knjižničarju, ako je knjižnica večja, je navesti nagrade tudi pomožnemu osebju;
- e) premoženjske razmere v občini in sestava prebivalstva po narodnosti in zaposelnosti.

Prosilci izpolnijo tudi vprašalne formulare, katere jim da pripadajoči okrajni prosvetni odbor.

6. Spisek finančnih potreb za državljansko-vzgojne namene.

Krajevnim prosvetnim odborom (mestnim prosvetnim odborom) se priporoča, da

Janez Levec osemdesetletnik

Pred nekaj dnevi je praznoval svoj 80 letni jubilej tov. Janez Levec, šolski ravnatelj v pokoju. Njegova markantna osebnost, je ostala še v dobrem spominu večine učiteljstva, saj je služboval polnih 48 let na raznih šolah.

Rojen je bil 10. maja 1855 v Radomljah pri Kamniku. Trdno podlago za študij na učiteljsko si je pridobil z dovršitvijo 5 razredov gimnazije ter se nato vpisal na ljubljansko učiteljsko, ki je bilo takrat še povsem nemško. Dovolil ga je l. 1876. in je še istega leta nastopil učiteljsko službo v Borovnici. Trnjeva pot vsakega takratnega pripadnika učiteljskega poklica ga je zanesla daleč stran od domovine. Služboval je na Zgornjem Štajerskem in Murau, nato v Zgornji Radgoni in pri Kapeli. Od tam je odšel službovat v Radeče, kjer je ostal do l. 1901., ko je dobil službeno mesto v Ljubljani. Tu je bil do l. 1911. učitelj, kajti tega leta je bil imenovan za upravitelja IV. deške osnovne šole na Prulah. Po vojni mu je bil podeljen tudi naslov šolskega ravnatelja. Kot upravitelju os-

da jo vpiše sreski nadzornik, kakor pač misli, da bo dotično osebo ocenil v tekočem letu?

Odgovor: I. V Roč. kat. na strani 84. je povedano, zakaj naj se priložijo priloge v dvojniki. Kralj. banska uprava zahteva sicer priloge le v 1 primerku, a tudi ne vrača 2. primerka priloge, ki ostanejo v spisu kot dokaz — podlaga za rešitev.

ad 2. V izvod se vpiše ocena poslednjih 4 (5) let, ki so že bile priobčene prošilcu. Sreski šolski nadzornik pa lahko vpiše pri takih prošilcih še oceno, ki je predvidevana za tek. šol. leto s tem pristavkom.

—Š Vprašanje S. M. v D. Uredništvo »Učit. tov.« v Ljubljani naj nam učiteljicam, nagrajenim z najnižjo plačo, poročenim z možem svobodnega poklica, ki pri najboljši volji v sedanjem kritičnem času ne pride do zaslužka, ki bi mogel skupno z našim bormim dohodkom brez draginske doklade kriti neobhodne troške za skromni življenjski obstoj veččlanske družine, blagohotno nasvetuje v pravnem kotičku prih. štev. »Učit. tov.«, kaj naj storimo, da bomo tudi mi v najkrajšem času deležne odloka omiljenja predpisov o draginskih dokladah, kakršnega je izdal ministrski svet za one drž. uslužbenke, ki so s starši v skupnem gospodinjstvu.

Odgovor: V prejšnji številki smo priobčili vsebino uredbe, ki jo omenjate. V tej ste gotovo opazili stavek: »Ugovori izneženja v pogledu znižanja dohodkov ženam, katerih možje so prav tako zaposleni, ali imajo sicer zadostni dohodkov se še proučujejo glede njihove upravičenosti.«

Znamo vam bo stališče našega združenja, da bi se moralo to vprašanje obravnavati povsem individualno. V spomenici je sekcija poudarila, da je treba rešiti tudi vprašanje poročenih, predvsem take primere kot je vaš. Doslej ni bilo uspeha. Z ozirom na pasus citiran v početku pa je upanje, da bo vendarle prišlo do revizije uredb tudi v tem pogledu. — Naša organizacija se stalno briga za pravično rešitev tega vprašanja. — Danes bo vsak vaš korak brezuspešen in ne moremo svetovati drugega, nego da potrpite še toliko časa, da pride do omenjene revizije.

—Š Vprašanje: V. A. v L. p. Napredovala sem iz IX. pol. skupine v VIII. pol. skupino, z odlokom ministrstva prosvete z dne 1. jan. 1934. Ker je odlok ministrstva prosvete s prvim januarjem 1934, se li računa januar 1935. kot trinajsti mesec, čigar razlika v plači gre v penzijski fond. Računovodski oddelček je namreč računal februar kot trinajsti mesec, češ da se mesec januar ne šteje, četudi je podpis prvega januarja.

Nastane vprašanje, kako si tolmačijo s prvim v mesecu podpisani odlok, to je: ali se ta mesec že računa, ali ne.

Odgovor: Če je odlok o napredovanju podpisan 1. ali poslednjega dne v mesecu, tekoči zvišan prejemki v smislu 2. odst. § 30. U. Z. s prvim dnem prihodnjega meseca, v Vašem primeru torej od 1. II. 1935, kateri povišek gre prvi mesec v pokojninski sklad. — Vi ste napredovali v mesecu januarju, zato je jasno, da pripada povišek s februarjem.

Taki primeri, da bi kdo napredoval prvega v mesecu, so redki. Odgovor naj služi v pojasnilo vsem, ki so ali bodo enako napredovali.

—Š Vprašanje Z. V. v S. Prvo periodično povišico sem dobila 1932. leta, torej že po zakonu iz leta 1931. Na izplačilo te sem čakala eno leto, kar ustreza § 263 U. Z., ki pravi, da se mora enoletni rok čakanja šteti za vsak povišek, ki ga dobi uslužbenec prvokrat, od kar zadobi ta zakon moč. Letos meseca januarja mi je bila pripoznana druga periodična povišica, na katere izplačilo bom pa morala glasom dekreta čakati zopet eno leto, kar pa

pozovejo najpozneje v prvi polovici decembra vsakega leta na svoj redni občni zbor zastopnike krajevnih prosvetnih korporacij. Te naj pripravijo delovni program za prihodnje leto in ugotovijo zadevne finančne potrebe v občini.

Okrajnim prosvetnim odborom se prido-roča, da pozovejo na svoj redni občni zbor, ki naj se vrši konec vsakega koledarskega leta, zastopnike krajevnih prosvetnih odborov svojega okoliša, ugotovijo z njimi ljudsko-izobraževalni delovni program za prihodnje leto in ugotovijo finančne potrebe za ljudsko-izobraževalne namene vsega okraja. Okrajni prosvetni odbor izdela po doseženem sporazumu spisak vseh ljudsko-izobraževalnih potreb okraja in sestavi prošnjo za podporo, ki jo odpošlje ministrstvu prosvete do 31. marca prihodnjega leta, v katerem naj bo delovni program izveden.

O rednem občnem zboru okrajnega prosvetnega odbora je napraviti točen zapisnik in ga vložiti v arhiv.

Ministrstvo dovoljuje vsem prošilcem v mejah svojega proračuna in oziraje se na krajevne prilike posameznih prošilcev.

7. Nagrada za ljudsko-izobraževalno delovanje.

Iz državnih podpor za ljudsko-izobraževalne namene je predvsem poravnati osebne stroške. Sem je prištejati predvsem honorarje za pouk in predavanja.

Za pouk na ljudskih šolah (za odrasle), ki dosežejo ono učno stopnjo, kakor osnovne šole, se določijo honorar za efektivno uro 7 Kč, na ljudskih šolah, ki dosežejo učno snov srednje šole, je plačati efektivno uro 15 Kč, v tečajih, kjer se poučujejo tuji jeziki (razen nemškega jezika) se plača 20 Kč za učno uro.

Za ljudsko izobraževalno predavanje se določijo honorar 30 Kč. za popularno znanstveno predavanje pa je dovoljen honorar 50 Kč.

8. Kdo nadzoruje ljudsko-izobraževalne ustanove, ki jih podpira država.

Predstojništvu okrajnega prosvetnega odbora pripada nadzorna funkcija nad vsemi od države podpiranimi podjetji. Nadzoro-

po mojem mnenju po zgoraj navedenem § U. Z. ni upravičeno. Zakaj moram sedaj, ko mi je bil isti prejemek drugič pripoznan po novem U. Z. zopet 1 leto čakati na izplačilo.

Odgovor: Po § 4. zakona o naknadnih kreditih z dne 18. II. 1934 (Sl. l. 21/176-34) velja odločba § 263 Ur. Z. za vsako napredovanje (prvo ali poznejše) in period. poviške.

To dejstvo je obrazloženo na str. 67. Roč. kat. (3. odst.). Poleg tega določa tako tudi § 70/7. fin. zak. 34/35 — glej Roč. kat. str. 79. 4. odstavek.

KLOBUKE

zadnje novosti za pomlad, v finih barvah in elegantnih oblikah, samo dobre kakovosti, ter razne sportne čepice nudi v lepi izbiri

MIRKO BOGATAJ

trgovina klobukov in čepic

LIUBLJANA, Stari trg 14

Cene zmerne. — Sprejemajo se popravila.

Naša gospodarska organizacija

VABILO

na III. redni občni zbor Učiteljske Samopomoči v Ljubljani, reg. zadruga z om. zavezo, ki bo v nedeljo, dne 2. junija 1935 v mestni deški narodni šoli v Celju. Začetek ob pol 10.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Računski zaključek za l. 1934.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Podporni sklad.
5. Predlogi.
6. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor v istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki sklepa v smislu § 34. brez oziroma na število zastopanih zadrugnikov. — Računski zaključek je v zadrugi pisarni članom na vpogled od danes do občnega zbora. — Morebitne predloge za občni zbor je poslati upravi zadruga najkasneje do 29. maja 1935.

Načelstvo Učiteljske Samopomoči v Ljubljani, dne 11. maja 1935.

Ivan Kocijančič, s. r. načelnik.

Juraj Režek, s. r. član načelstva.

—g Za Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja so prispevala naslednja sreska društva: Bosiljgrad 500 Din, Rogatica 150 Din, Sarajevo 1000 Din, Veles 310 Din, Alibunar 310 Din, Alibunar namesto venca tovarišici 137,50 Din; skupaj 2597,50 Din, prej izkazanih Din 50.652,50; skupna vsota Din 53.250,—.

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

valna funkcija pa odpade le za ona društva, v katerih podpornih dekretih je izrecno drugače določeno.

Predsedništvo okrajnega prosvetnega odbora pošilja svojega kvalificiranega zastopnika v kuratorij (odbor) ljudskih šol, ki so gnotno podpirane od države.

9. Uporaba državnih podpor.

Podeljene državne podpore je uporabiti v določenem času, najkasneje pa do konca onega leta, za katero je bila podpora nakazana.

K obračunu krajevnih prosvetnih korporacij in drugih prosvetnih društev se priloži vse one potrebne računske priloge, na podlagi katerih je omogočen točen vpogled v blagajniško delovanje. Vse račune je pravilno kolekovati. Brezpredmetno pa je pošiljati prošnjo za podelitev nove državne podpore predno ni bil pregledan in od ministrstva prosvete odobren obračun za prejšnje leto.

10. Poročilo o delovanju od države podpirane korporacije.

Ko pošilja prosvetna korporacija svoj obračun o uporabi od države podeljene podpore, priloži temu spisu tudi poročilo o izvršenem prosvetnem delu. V tem poročilu navaja številko spisa, s katerim je bila podpora podeljena, vrsto prosvetnega dela, število in naslove predavanj, oziroma učnih ur, imena predavateljev ali učiteljev, višino honorarja za posamezno predavanje ali učno uro, število poslušalcev v posameznih urah in njihovo celotno število.

11. Statistika od države podpiranega prosvetnega delovanja.

Predsedništvo okrajnega (mestnega) prosvetnega odbora podaja najkasneje do 1. februarja tekočega koledarskega leta ministrstvu prosvete statistiko prosvetnega dela svojega okraja za pretečeno leto. To poročilo, oziroma statistika, se nanaša na izvršeno delo okrajnega prosvetnega odbora, krajevnih prosvetnih odborov drugih prosvetnih korporacij, ki delajo roko v roki s prosvetnimi odbori ter uživajo državno podporo.

(Dalje prihodnjič.)

Mladinska matica

—mm Vsebinska 8. štev. »Našega roda«: Alojz Gradnik: Kraška pomlad. Oskar Hudales: Zlo. (Konec.) Young-Kunaver: Peary dopse l. 1909. na Severni tečaj. Karlo Kocijančič: Lovci na spužve. Fran Ločnikar: Naše polje. Zofka Vivodova: Ob nabrežju skalnatega Jadrana. Čehov-Gradnik: Kaštanka. (Konec.) Cvetko Golar: O zlatem mlinčku. ***: Knez in lisica.

Sledijo rubrike Doma in po svetu, Mladina piše in na platnicah rešitev ugank.

Naslovno stran je izdelal Albert Sirk. Z različnimi ilustracijami so zastopani še slikarji: Bucik, Ravnikar in Sedej, poslednji ima 12 ilustracij.

—mm 8. številka »Našega roda« bo dotiskana v petek, tako da se začne ekspedicija že v soboto 18. t. m. Opozorjamo na to vse šole.

—mm Pozor! Ker bomo določili naklado za knjige po številu naročnikov na zadnjo številko »Našega roda«, prosimo poverjenike, da nam takoj javijo število naročnikov na posameznih šolah. Kdor ne plača vseh števil »Našega roda«, nima pravice do knjig. Le-tošnje knjige Mladinske matice pa bodo iz-

redno lepe in se bo vsak kesal, če jih ne naroči. Za najmlajše bo vesela Bambičeva slikanica »Kralj Honolulu«, ki ji je priredil besedilo Josip Ribičič. Slikanica ima 60 slik v štirbarvnem tisku in bi sama ta knjiga veljala v drugih založbah najmanj 30 Din.

Otrokom višjih razredov prinese poseben užitek Bevkova povest »Pastirci« z 18 celostrojskimi ilustracijami Nikolaja Pirnata, ki je napravil knjigi tudi dvobarvno risbo za naslovno stran.

Nekaj posebnega bodo letos tudi »Kresnice VIII.« ki bodo vsebovale najrazličnejše zanimivosti iz vsega sveta. Knjigo bodo prebirali z velikim veseljem tudi odrasli.

Naslovno stran za »Kresnice« je izdelal Ljubivoj Ravnikar.

Prav tako zanimiva bo 4. knjiga, »Po lepi Sloveniji«, ki jo je napisal dr. R. Andrejka. V besedi in sliki nam razkaže zanimivosti in lepote naše domačije. Dvobarvno naslovno stran je izdelal Janez Trpin. Mladinska matica se ni ustrašila ne stroškov ne truda, da le zadovolji svoje mlade bralce. Vse knjige so bogato ilustrirane in bodo tiskane tudi na finejšem papirju kot druga leta.

Šolski radio

—r XXX. teden. V torek 21. maja bo pokrajinska oddaja narodne šole na Barju. Razpored:

1. Uvodna beseda; g. Grčar Tit, šol. upravitelj.
2. Petje: Barjanska himna.
3. Deklam.: Barjanska.
4. O Barju: Pogovor med otroki.
5. Petje: Prelepa je trnovska fara.

V petek 24. maja bo predaval g. dr. Valter Bohinec: »O ameriških Indijancih«. Severnoameriških Indijancev danes malodane ni več. V majhnih, po Združenih državah Severne Amerike raztresenih rezervacijah bivajo v bornih razmerah zadnji ostanki naroda, ki je nekdanj gospodaval gozdom in prerijam, rekam in jezerom »rdečega« kontinenta. Kakšni so bili njihovi predniki, kako so živeli, kakšni so bili njihovi običaji, njihovi šotori in kamenita bivališča, njihovo orodje, orožje in noše, in kako jih je beli človek v nenasičenem pohlepu po zemlji izrinil z rodne grude, o vsem tem bo govoril predavatelj. Naša mladina, ki bere Robinsona, Winnetouja in druge indijanske povesti, se danes z enakim navdušenjem in užitkom, kot smo jih brali mi starejši, bo sledila predavanju gotovo z velikim zanimanjem.

—r V kmetijskem radiu bo ob 7.30 v nedeljo 19. maja predaval g. inž. Petkovšek Valentin: Najnovejši podatki iz gospodarske prakse.

Stanovska organizacija JUU iz društev: Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA zboruje dne 21. maja t. l. v Radovljici z začetkom ob 9. uri dopoldne. Ker je to zadnje redno zborovanje v tek. šol. letu, je udeležba za vsakega člana obvezna. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU bo zborovalo v soboto dne 25. maja v Ptuj v Mladiki ob 9. uri. Dnevni red se spopolni s predavanjem tov. Debanaka: Od Sumave do Tater (skioptične slike) ter z volitvijo delegatov za skupščine. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA zboruje dne 29. maja v Metliki. Dnevni red tega zborovanja je:

1. Poročila odbora.
2. Poročila odsekov.
3. Zaščita članstva.
4. Slučajnosti.

Pričetek zborovanja je ob 12.30 v drž. šoli.

Ker je točka 3. dnevnega reda ogromno važnosti, zato poziva odbor vse učiteljstvo, da se zborovanja udeleži; še prav posebno oni trije tovariši, ki so prizadeti!

Pred 20. majem bo razposlalo društvo obširno okrožnico na vse šole in prosimo že sedaj, da jo tov. upravitelji točno prouče in v teku sedmih dni nanjo odgovore, da zmoremo o tem na zborovanju sklepati! Okrožnici bo priložena vprašalna pola o »udejstvo-vanju učiteljstva« med narodom. V to polo mora vsak učitelj-ica absolutno točno vpisati svoje udejstvovanje: članstvo in funkcije pri raznih društvih, naročnik na časnike, naročnik na razne književne edicije, revije itd.!

Ti podatki so nam nujno potrebni zato, da bomo mogli objaviti in dostaviti na pristojna mesta statistiko, s katero hočemo doseči rehabilitacijo učiteljstva Bele Krajine! Zato bodite točni in nepristranski, pa pole z odgovorom na okrožnici v teku sedmih dni pošljite — tajniku v Metliko! Na svidenje v Metliki dne 29. maja! Odbor.

Poročila

— JUU SRESKO DRUŠTVO KRŠKO je zborovalo v soboto 11. t. m. v Mokronogu. Zbor je vodil predsednik tov. Ivo Pečnik, šol. upravitelj iz Radeč, ki je v izbranih besedah pozdravil šolskega nadzornika tov. Hrovata Ivana in vse navzoče učitelje in učiteljice:

Med dopisi, ki jih je prečital tovariš predsednik je bila najvažnejša okrožnica za učiteljsko bolniško blagajno. To ustanovo je učiteljsko zavrnilo, utemeljujoč, da ima preslabe izkušnje pri osebu na železnici in drugje. Sicer dobra in nadvse idealna zamisel se v praksi izvaja do skrajnosti slabo in to v vseh področjih, zato je umestnejše, da sekcija podvzame akcijo, da dobi učiteljstvo zopet drugi razred v bolnicah, kakor ga je že imelo.

Tov. Franjo Čuk, učitelj v Radečah je predaval o »Jadranskem vprašanju«. V svojem vzorno sestavljenem referatu je nanizal kup perečih vprašanj; posegajoč v zgodovinska dejstva je dokazal našo upravičenost do posesti sončne Dalmacije in sploh vsega Jadrana. Pozval je učiteljstvo, da pristopi v čim večjem številu k Jadranski Straži in vzgaja mladino v ljubezni do našega Jadrana. Predavatelj je bil nagrajen za svoja izvajanja z aplavzom.

Tov. Vanič iz Krškega se je potrudil s svojim poročilom gospodarskega odseka, ki je podal nadvse zanimivo sliko našega zadrugnega življenja. Tov. nadzornik Hrovat pa je toplo priporočal učiteljstvu vstop v učiteljske zadrugne organizacije, na kar je predsednik društva tov. Pečnik zaključil učiteljski zbor in se zahvalil vsem tovarišem-icam za poset uspelega zborovanja.

Ivo Pečnik, preds. Bratko Rudolf, tajnik.

+JUU — SRESKO DRUŠTVO V ORMOŽU je zborovalo 6. aprila v Ormožu. Navzočih 48 članov, t. j. 75%.

Tov. predsednik Belšak Ljudevit otvori zborovanje in sporoči pozdrave sreskega šolskega nadzornika tov. Gorupa, ki se ni mogel udeležiti zborovanja. Po uvodnih pozdravih poda izčrpno situacijsko poročilo, omenjujoč vsa pereča vprašanja, ki zadevajo šolo in učiteljsko, ter poudarja, da stoji naša organizacija budno na braniku za naše interese.

K 85-letnici predsednika bratske češkoslovaške republike je predaval tov. predsednik. Podal je življenjepis velikega moža in očrtal njegovo ogromno delo. Globokim čuvstvom bratskega naroda se pridružujemo tudi mi Jugoslovani.

Tov. Debenak Andrej je nadaljeval svoje zanimivo predavanje »Vtisi potovanja po Češkoslovaškem«. Predavanje so spremljale skioptične slike.

Sklepi: 1. Šolska oblast naj primerno ukrene, da se bo izvajal zakon o narodnih šolah v vsej državi. Kakor znano, traja šolska obveznost v sosednji savski banovini le 4 leta, tako da otrok z 10. ali 11. letom »školu obavi«. Kmetje iz obehmejnih krajev najemajo takšne absolvente narodnih šol za pastirje. Ako se ga sili na teritoriju dravske banovine v šolo, ga kmet odpusti in otrok se vrne v savsko banovino, navadno v veliko revščino in ne hodi več v šolo. Ako pa se ga ne sili v šolo, povzroča to nezadovoljstvo med ljudstvom, kjer se osemletna šolska obveznost striktno izvaja. Prosimo, naj izda kralj. banska uprava čimprej točna navodila, kako naj postopajo šolski upravitelji v sličnih primerih.

2. Od vseh strani prihajajo pozivi za raznovrstne zbirke med šolsko mladino. Kljub prizadevanju učiteljstva, da se mladina odzove pozivom pri zbirkah, ostanejo uspehi negativni, ker ni denarja. Zato prosimo sekcijo, naj ukrene vse potrebno, da se vendar že enkrat preneha z zbirkami po šolah. Dalje naj oblast prepove predstave po šolah vsiljivih »čarovnikov«, cirkusov, fotografiranje razredov in sploh vse, kar je v zvezi z dajtvami otrok.

3. Zadevni resoluciji glede ukinitve »Učiteljske šole« v Mariboru se povsem pridružujemo in dodajamo: Če se nekatera učiteljska že morajo ukiniti, naj se ukinejo zasebna.

4. Knjige, ki jih oblasti priporočajo in pošiljajo, naj se prej prečitajo in ocenijo. Šele nato naj se priporočajo, odnosno pošljejo na šolo.

5. O obveznem bolniškem zavarovanju se bo sklepalo pri prihodnjem zborovanju.

6. Reorganizacija zborovanj se odloži do prihodnjega poslovnega leta.

Belšak Ljudevit, s. r. predsednik.

Bitenc Rado, s. r. tajnik.